

השבת רבי נחמן מברסלב

אָרבען יאָרן און צוואַנציג טעג פֿון יאָר 5775

מעונן ומנחש ... כי הגוים האלה ... אל מעוננים ... ואתה לא כן ...

[אוצר היראה - עצה, כ"ב]

וזה בחינת איסור מעונן ומנחש ומכשף. כי כל המעוננים והמנחשים וכו' הוא מחמת חסרון העצה, שאין יודעים לתת עצה לנפשם, איך להתנהג באיזה דבר, אם לעשותו אם לאו. ועל כן הם מנחשים ומעוננים ורוצים להשיג עצה על ידי זה, כי הם תלויים בזה. למשל, אם צבי הפסיקו בדרך או פתו נפלה מפיו, הם אומרים שזהו סימן רע לו ואינו צריך עוד לעשות זה המשא ומתן וכיוצא, או עונה פלוגית יפה להתחיל וכו'; ובאמת הם כסילים ושוטים גדולים, כי אי אפשר בשום אופן לקבל עצה שלמה על ידי זה.

כי באמת, עיקר כל החסרונות הם בזה העולם בבחינת אחר הבריאה. כי בבחינת התכלית, שהוא בחינת קודם הבריאה, שם כולו אחד כולו טוב, ושם אין שייך שום חלוקת העצה כלל, מאחר שכולו אחד כולו טוב. רק בבחינת אחר הבריאה, שיש שם גם אחיזת הרע, על כן צריכו עשות, לידע באיזה דרך ילך בה. ועל כן נקראים העצות רגלין, כידוע. כי עיקר העצות הם בבחינת אחר הבריאה, שהוא בחינת רגלין בחינת והארץ הדום רגלי.

ועיקר חסרון ידיעת העצה הוא מחמת שמשופקין ואין יודעים בשלמות התכלית של כל דבר. כי כל מה שהאדם עושה, עיקר כוונתו הוא רק בשביל שיהיה מזה איזה תכלית טוב, כגון שקונה שעוה או חלב בכדי להרוויח בו, וזה התכלית שלו של המשא ומתן, רק מחמת שאין האדם יודע במה משתכר, על כן הוא מסופק ואינו יודע העצה על ידי איזה משא ומתן ישיג תכלית המכוון שלו, היינו להרוויח ולהשתכר, שזה אצלו התכלית. ומחמת זה העולם תמיד מסופק בעצות, ואין יודעין לתת עצה לנפשם. אבל, מי שמתכל על התכלית האחרון של כל דבר, ועיקר כוונתו באמת בכל דבר היא רק להשיג על ידי זה את התכלית האחרון הנצחי, זה זוכה בוודאי לעצה שלמה. וגם אין צריך כל כך לעצות. כי התכלית האחרון הוא כולו אחד כולו טוב, ושם אין שייך להסתפק בשום עצה כלל.

על כן, מי שחס על נפשו ובכל דבר שבעולם הוא מכוון רק כדי שישג על ידי זה התכלית האחרון - שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, להכיר ולדעת אותו יתברך - אזי, אף על פי שגם בעבודת ה' יש כמה וכמה דרכים לפני האדם, באיזה דרך יזכה להשיג עבודתו יתברך בשלמות באמת, כמו שנאמר: הורני ה' דרכך אהלך באמתך. וכתוב: בעצתך תנחני וכו' - וכל כיוצא בזה הרבה - אף על פי כן, אם עיקר כוונתו הוא באמת לשמים בכל דבר, כדי להשיג התכלית האחרון האמתית, אזי בכל דבר שיעשה ובאיזה דרך שיתנהג, בוודאי יזכה אל התכלית הטוב, ובלבד שלא יסור מדברי התורה הקדושה. וזה בחינת בכל דרכיך דעה והוא ישר אורחותיך.

ובאמת, אי אפשר להשיג שום עצה שלמה, כי אם מבחינת התכלית האחרון שהוא השגת ה' יתברך, ששם כולו אחד כולו טוב, וכל העצות האמתיות הנכונות נמשכין משם. ועל כן, אי אפשר לקבל שום עצה שלמה בזה העולם - שמלא ספקות וחלוקת העצה - כי אם כשמקשרין העולם הזה

לעולם הבא - דהיינו אל התכלית - ומכוון בכל דרכיו רק בשביל התכלית בשביל ה' יתברך, וכל מעשיו יהיו לשם שמים. ואז, יזכה בוודאי לעצה שלמה, דהיינו לקבל עצות נכונות בעולם הזה על כל דבר, מבחינת קודם הבריאה מבחינת התכלית האחרון, ששם כולו טוב כולו אחד, ושם מקור כל העצות השלמות והנכונות.

אבל, מי שאינו מחבר ומקשר העולם הזה בעולם הבא, ואינו מכוון בכל דרכיו בשביל התכלית האחרון, אזי אינו זוכה לעצה שלמה לעולם. כי כשמפריד העולם הזה מהתכלית, אזי עצותיו חלוקות לשתים תמיד, ואינו יכול לתת שום עצה לנפשו. כי העולם הזה הוא עולם הפירוד ואין שם שום עצה שלמה. ובאמת בוודאי אי אפשר שיהיה לו עצה שלמה וטובה, מאחר שאינו מכוון לשם שמים, בשביל התכלית האחרון. ועל זה נאמר: אין חכמה ואין עצה ואין תבונה לנגד ה'. כי באיזה דרך שיתנהג, אוי לו ואוי לנפשו. כי אפילו אם יצליח לפי שעה בהמשא ומתן ואפילו אם יצליח כל ימי חייו לעולם, סוף כל סוף, מה יתרון לו בכל עמלו שיעמל לרווח, כי אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו' אלא תורה ומעשים טובים בלבד.

נמצא מי שאינו מכוון בשביל ה' יתברך, אזי אין שום עצה מועיל לו. אבל, כשמכוון בשביל התכלית, אזי כל הדרכים טובים לפניו. כי בעסקי עולם הזה, הוא מאמין רק בהשגחתו יתברך, ובוודאי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וכתוב: גול על ה' דרכך וכן השלך על ה' יהבך וכו'. בפרט כי גם בכל עסקי עולם הזה שעוסק, כל כוונתו הוא רק בשביל התכלית, בשביל עבודת ה', והכל הולך אחר הכוונה, ואפילו בעבודת ה' בעצמו הלא באמת הכל הולך אחר הכוונה ורחמנא לטב עביד [ה' יתברך מבקש את הלב], ומאחר שכוונתו לשמים, הלא כבר אמרו רבותינו ז"ל: אחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון לבו לשמים. וגם כי על ידי שמקשר את עצמו אל התכלית ששם שורש כל העצות, כי עיקר העצה היא רק בשביל התכלית כנ"ל, ועל כן התכלית האחרון, שהוא תכלית של כל התכליתין, שם מקור ושורש כל העצות אמתיות, ועל כן על ידי זה זוכה שנמשך אליו מהתכלית עצה שלמה באמת.

וזה בחינת תרי"ג עטין דאורייתא [שש מאות ושלוש עשרה עצות של התורה], כי משה רבינו דבק את עצמו לה' יתברך ולהתכלית כל כך, עד אשר זכה להמשיך משם כל העצות הקדושות, שעל ידם זוכין להשיג את התכלית, שהוא שעשוע עולם הבא. ועל כן באמת, העובדי כוכבים ומזלות, שלא זכו לקבל את התורה, נאמר עליהם: עוצו עצה ותופר ה' הפיר עצת גוים. כי אין להם שום עצה, מאחר שכרוכים אחר עולם הזה, ואין מכוונין בשביל התכלית (הלכות מעונן ומנחש הלכה ג' - אותיות ג' י).

סיפור
[שיבחי הרי"ן, ז' ח']
... והיה [רבינו הקדוש זצ"ל] מתמיד בלמודו מאוד, ולמד הרבה מאוד ש"ס ופוסקים ותנ"ך ו"עין יעקב" וספרי "הזוהר" ו"תקונים" וכל כתבי האר"י זכרונו לברכה, ושאר ספרים הרבה מאוד וספרי מוסר הרבה מאוד. ואמר, שכל הספרים קטנים, המדברים ממוסר, כולם היו בבית אביו, ולמד מכולם. גם למד הרבה "ראשית חכמה", ואמר בפירושו, שלמד את

ולהמשיך אלקותך ומלכותך עלינו מראש השנה על כל השנה כולה. ואנחנו לא נדע מה נעשה בימי ראש השנה הקדושים, ואיך לרצות אותך אז כראוי, שנוכה להמליכך עלינו באימה וביראה, ואיך לעמוד כנגד כל השונאים והמקטרגים לסתם פי משטינו ומקטריגנו, כי אם בזכות וכה הצדיקים אמתיים, עליהם אנו נשענים ובהם אנו סמוכים, כי הם ילחנו לפנינו ויכניעו ויפילו כל שונאינו ורודפינו, וימשיכו עלינו קדושת ראש השנה בשלמות. על כן, רחם עלינו למען שמך, והיה בעזרו שנוכה לשבר כל המניעות ונוכה לבוא לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ולהתקשר אליהם באמת ולזכות לקדושת המחשבה בשלמות על-ידם, ונוכה להמתיק ולבטל כל הדינים ולהמשיך עלינו חסדים טובים, ותזכנו להכיר ולדעת רוממותך וממשלתך עלינו, ותמלוד עלינו בכבודך מהרה, **וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.** ותטהרנו ותקדשנו בקדושתך העליונה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

מכתב

[מספר אבי הנחל - מכתב ס"ב]

✍ ב"ה, אור ליום ט"ו אייר תשכ"ד.

לכבוד חמדת לבי, מר ... , המשתוקק ומתגעגע אחר הבעטליר [קבצן] הנורא בעל כתפיים רחבים (ראה ספר ספורי מעשיות, מעשה י"ג), הנושא אותנו מכל המקומות שנפלנו בהם, לבחינת למעלה מן המקום. אשריך שזכית לזה, בנסים ורחמים גדולים. ברכה, חיים ושלום.

✍ עכשו בדורותינו אלה, שהגיעו ישראל לתכלית הירידה וההסתרה, עד שירדנו למקומות רחוקים כאלה, שלא ירדו ישראל לתוכם מעולם, שכל זה נמשך מהמלך זקן וכסיל, שהוא אבי אבות הטומאה, של כפירות ומינות ואמונות כוזביות, של אלופי השקר, הרודפים אחר כבוד והתנשאות, ולוחמים בחוצפא ועזות מצח, להרחיק ולהפריד נפשות ישראל מהצדיק האמת, שהוא עיקר מקור ושרש חיותם וישועתם לדורי דורות לנצח, שזהו עוון פלילי מאוד, יותר מכל עבירות החמורות שבתורה. ורק על ידי זה הם גרמו כל הכפירות והאפיקורסות, וכל הצרות והחורבנות שבא על ישראל ועל ידי זה הם מעכבים את הגאולה, שתלויה אך ורק בהתקרבות כל ישראל אל הצדיק האמת, שמכניס בנו אמונה קדושה ונפלאה כזאת, שעל ידה זוכין להשגות אלוקות, גם כל הרחוקים והנחמים לגמרי.

✍ כי כל עיקר הגאולה השלימה, תלויה אך ורק בזה, שיתגלה ויזרח אור הצדיק האמת בכל הארץ עד שיתקרבו אליו כל ישראל, כי בהתקרבות אמת אל הצדיק האמת, מאירים כל האורות הנפלאות, אשר עתידים להאיר על ידי משיח צדקינו. כי כל עיקר הגאולה השלמה תלויה אך ורק בזה, שיתגלה ויזרח אור הצדיק האמת בכל הארץ, ולהרים את דגל הצדיק בעולם עד שיתקרבו אליו כל נפשות ישראל, כי בהתקרבות אמת אל הצדיק האמת, מאירים כל האורות הנפלאות אשר עתידים להאיר על ידי משיח צדקינו: הצדיק האמת הגדול במעלה מופלגת ועצומה וגבוהה מאוד מאוד, בתכלית המעלה שאין מעלה אחריו, רק הוא יכול.

המעתיק

רצון וכיסופין

[אוצר היראה – רצון וכיסופין, ז']

❖ כשאדם רוצה באמת רצון דקדושה להתקרב לה' יתברך, אינו צריך עוד לבקש משום אדם וללמוד ממנו. רק הרצון דקדושה בעצמו יודיע לו מה לעשות. לעשות נחת רוח לה' יתברך. כי גם הצדיק הרב האמת העוסק תמיד להאיר הדעת בבני אדם, אי אפשר לו לבאר הכל בפרטיות בפה ובכתב. רק שעל ידי הרמזים שלו - שממש נמשך בחינת הארת הרצון - הוא מאיר לכל אחד בדעתו שיתחזק ברצונות חזקים מאוד לה' יתברך. ואז ה' יתברך מאיר לו, שיבין מעצמו מה לעשות להתקרב לה' יתברך כפי השעה והעת הצורך. וזה מבואר במדרש, שדרשו כך על פסוק: **יפה את רעיתי כתרצה** (עין פנים נטילת ידים לסעודה הלכה ו' - אות מ"ו).

ארץ ישראל

[אוצר היראה – ל"ה]

✧ ארץ ישראל הוא בחינת טוב-עין, ועל ידי זה יכולין להכניע הרע-עין שיש לכלל האומות על ישראל. וכלל כולם הוא עמלק, שהוא כלליות שבעים אומות וכלליות הרע-עין שלהם, ועל ידי ה' יתברך מכניעין אותו (הלכות פורים הלכה ה').

מבשר

ספר "ראשית חכמה" פעמים אין מספר, וגודל בקיאותו בכל הספרים, כפי מה שראינו בעיינינו קצת, היה בלי שיעור, ובפרט בספרי תנ"ך ו"עין יעקב" וכל כתבי האר"י וספרי "הזוהר" ו"תקונים", לא נמצא דוגמתו בעולם.

© כי כל התורה כולה היתה מוכנת לפנינו ושגור בפיו כשולחן הערוך ממש, כדבר המונח לפני האדם לפני עיניו, שיכול לקח לעצמו מה שירצה; כן ממש היו כל הספרים הקדושים מוכנים לפני עיני שכלו הקדוש בכל עת שרצה, וקצת מזה יכולים לראות ולהבין בספריו הקדושים.

© ... וסיפר [רבינו הקדוש זצ"ל] שכל למודו בא לו ביגיעה גדולה, כי בתחילה היה לומד משניות, ולא היה מבין לימודו, והיה בוכה הרבה לפני השם יתברך, שיאיר עיניו. והיה בוכה ובוכה כל כך, עד שזכה שיוכל ללמוד משניות. וכן אחר כך למד שאר ספרים, ולא היה מבין גם כן, והיה בוכה ובוכה גם כן הרבה מאוד, עד שזכה להבינם. וכן בלימוד זוהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, היה בוכה גם כן הרבה, עד שזכה להבין.

© ואמר שבתחילה, בכל ספר וספר שלמד, לא היה מבין, והיה קשה לו הרבה, ולא היה יכול לעמוד על פשוטן של דברים, והיה לו יסורים גדולים מזה, והיה למודו ביגיעה גדולה. ואף על פי כן למד הרבה מאוד, כי היה מחזק עצמו מאוד - והכל זכה, על ידי תפילותו ובכיותו, כנ"ל.

עצות

[עצות המבוארות - ראש השנה, ו']

✧ מה שאנשים נוסעים לצדיקים לראש השנה, הוא מפני שיעקר המתקת הדינים נעשה רק על ידי קדושת המחשבה וטהרתה; ולטהר ולקדש את המחשבה אפשר רק על ידי התקשרות לצדיקים. ומפני שראש השנה הוא מקור הדינים לכל השנה, על כן צריך להיזהר בטהרת המחשבה בימי ראש השנה, כדי להמתיק ולבטל את הדינים. ועל כן נוסעים לצדיקים לראש השנה, כדי לזכות לקדושת המחשבה וטהרתה.

תפילה

[לקוטי תפילות א', ע"ז]

✧ יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתזכני ברחמיך הרבים לילך ולנסוע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ולהיות מקושר תמיד לצדיקים אמתיים, ועל-ידי-זה אזכה לקדש את דעתי ומחשבתי בקדושה גדולה. ותחמול עלי בחמלתך הגדולה, ותהיה בעזרי ותצילני מכל מיני מחשבות זרות ומכל מיני פגם הדעת שבעולם, ותחנני מאתך חכמה דעה בינה והשכל, ותזכני מהרה לקדושת המחשבה בשלמות באמת. וברחמיך הרבים תמתיק ותבטל כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית-ישראל מעתה ועד עולם.

✧ ונוכה לקבל קדושת ראש השנה על-ידי הצדיקים אמתיים, ולתקן כל התקונים שצריך לתקן בראש השנה - שהוא מקור הדינים של כל השנה. ותהיה מחשבתנו קדושה וטהורה תמיד, ובפרט בראש השנה הקדוש. אנא רחום ברחמיך הרבים, תרחם עלינו ותזכנו ותחננו אז לקדושת המחשבה ביותר, ותשמרנו ותצילנו שלא יעלה אז על מחשבתנו שום מחשבה זרה וחיצונה כלל, רק בשמך נגיל כל היום באימה וביראה בקדושה ובטהרה גדולה, במחשבות קדושות וזכות וצחות בתכלית הזכות והבהירות, עד שנוכה בכח התקשרות הצדיקים האמתיים לתקן ולברר כל הברורים בראש השנה, לברר כל ניצוצות הקדושה מעמקי הקליפות, ולהמתיק ולבטל כל הדינים שבעולם מעלינו ומעל כל עמך בית-ישראל, ויומשך עלינו אך טוב וחסד וישועה ורחמים גדולים, **מראשית השנה ועד אחרית שנה.** ותכתבנו ותחתמנו אז לחיים טובים ארוכים ולשלום, לחיים אמתיים, חיים שיש בהם יראת שמים, חיים שנוכה בהם לשמור מצוותיך ולעשות רצונך באמת ובלב שלם, ולתקן כל מה שפגמנו מעודנו עד היום הזה, ותשפיע עלינו פרנסה טובה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב.

✧ רבונו של עולם, אתה יודע גודל החיוב לנסוע על ראש השנה לצדיקים אמתיים, וגם אתה יודע את עוצם רבוי המניעות שמתגברים על זה מכל הצדדים. חומל דלים, חוס וחמול עלינו ועזרנו וזכנו לשבר כל המניעות, והורנו דרכיך והדריכנו באמתך ולמדנו, שנוכה לילך ולנסוע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, באופן שנוכה על-ידם לקדושת המחשבה באמת. כי אתה יודע שעכשו בעיקבות משיחא, עיקר סמיכתנו וישועתנו הוא רק על ימי ראש השנה הקדושים, אשר בהם אנו נשענים להתקרב אליך,